

[Christmas Møller.]
 fattelse et Misbrug af, hvad der er Meningen med Finansloven. Det er blevet sagt — og det er navnlig blevet sagt af den højtærede Forsvarsminister —, at det konservative Parti havde det samme Ansvar for den Tilstand, 1922-Ordningen er i, som de øvrige Partier, og den højtærede Forsvarsminister har jo med særlig Glæde dvalt ved vor Stilling overfor alt dette. Her vil jeg da gerne sige til ham, at denne Paastand, som ikke er ny fra hans Side, bliver jo ikke rigtigere ved at blive gentaget. Forholdet er dette, at det Misforhold, der er mellem Bevillingerne og Loven af 1922, blev man i Virkeligheden først klar over gennem den Tale, et Medlem af mit Parti, det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft, holdt i 1927, da han rejste hele Spørgsmaalet om Flaadens Forfald, og da det derigennem blev klart, at Bevillinger og Lov var i Uoverensstemmelse med hinanden. . . . Den højtærede Forsvarsminister nikker. Jeg indkasserer det hellere med det samme, saa han ikke skal glemme det. Men nu er vi jo ikke ved 1922, vi er naaet frem til 1927, og den højtærede Forsvarsminister ved jo saare vel, at baade i 1927 og 1928 søgte det konservative Parti at faa Bevillingerne paa Finansloven forbedret; den højtærede Forsvarsminister kan heller ikke være uvidende om, at vi fik betydelige Forbedringer indført, navnlig i 1928. Og han kan aldeles ikke være uvidende om, at det konservative Parti i god Tid, i 1927 og gennem hele 1928, sagde til Offentligheden og til de andre Partier, at vi for vort Vedkommende vilde have Bevillingerne i Orden i Overensstemmelse med 1922-Ordningen. Vi vilde have, at Bevillingerne skulde være et ærligt Udtryk for, hvad der var vedtaget ved Forsvarslovene af 1922.

Dette gennem Aar forberedte Standpunkt tog vi Konsekvensen af i 1929, samme Stilling indtager vi i Dag. Vi er klar over, at Hæren og Flaaden og navnlig dens dygtige Personel kan gaa trange Tider i Møde. Vi er ogsaa klar over, at en ond økonomisk Tid som den, vi har gennemlevet, kan afstumpe Folkets Følelser. Men vi er overbeviste om, at dette kan ændres, og vi vil ikke undlade med al vor Energi at arbejde for at gøre dette Lands Befolkning begribeligt, at vi vel i Afrustningen skal gaa paa Linie med andre mindre Lande, men at vi, indtil Overenskomsten af virkelig varig Karakter kan sluttes, har den samme Pligt som disse Lande.

Vi tror paa vort Folks indre Sundhed og Styrke. Vi tror derfor ikke, Kampen for

Forsvarssagen er forgæves, tværtimod, og vi vil i den kommende Tid paa saglig Grund yde vor Medvirken til, at dette Spørgsmaal kan ligge saa klart og saa godt oplyst for Befolkningen som muligt.

Jeg vender mig derefter til de økonomiske Spørgsmaal, som der er Grund til at gøre nogle Bemærkninger om her ved Finanslovens første Behandling. Jeg peger da straks paa, at det jo er en ikke saa lidt lysere Tone, der gaar igennem Regeringens Erklæring, end den, man tidligere fra de to Partiers Side har anslaaet. Og den lysere Tone, man anslaar, skyldes antagelig to Ting:

For det første det Forhold, at enhver Regering og da navnlig en Regering, som har anbragt sig som den nuværende, idet den politisk har bundet sig ret stærkt, næsten med Vold og Magt er nødt til at finde de lyseste Toner frem paa det økonomiske Omraade, thi ellers vil den jo faa endnu flere Vanskeligheder at kæmpe med.

Men rigtigt er det utvivlsomt ogsaa, at man med Begrundelse i selve de faktiske Forhold i det økonomiske Liv i Danmark i Dag kan fremdrage visse lysere Sider. Paa en Række Omraader har Forholdene utvivlsomt trukket sig i Lave, og der er sikkert et og andet, der tyder paa, at Efterkrigstidens økonomiske Politik i flere Henseender er ved at slutte. Der er efter min Mening neppe nogen Tvivl om, at Tiaaret 1919—29 vil staa som noget af en økonomisk Periode for sig, og at vi er ved at komme ind i en ny økonomisk Periode. Hvis den Bedring, vi har set, holder sig — og der er Grund til at tro paa en vis Stabilitet, Pristallet har saaledes i lange Tider været nogenlunde stabilt, og den Diskontoforhøjelse, vi nylig har faaet, er begrundet i Aarsager fra Udlandet, ikke begrundet i hjemlige Aarsager — er der Grund til at tro paa Stabilitet. Og for vort Hovederhverv, Landbruget, er Stillingen sikkert den, at to tilfredsstillende Høstaar har givet det en bedre Stilling.

Jeg tror altsaa, man har Lov at sige, at Forholdene er lysere, men et udpræget lyst Billede ønsker jeg ikke at tegne. Men man maa sige, at de vældige Krisetider er forbi, at de vældige Forandringer, som Kriserne skabte baade i Samfundsøkonomien og i den offentlige Økonomi, nu i den Forstand er Historie.

Der kan derfor være god Grund til at se en Smule tilbage paa Tiaaret 1919—29. Vi har i denne Periode gennemlevet en Række Kriser, begyndende med den vældige Industrikrise i Efteraaret 1920, som i de følgende Aar gik over til en omfattende Byerhvervskrise og sluttede med den store